

‘ผมไม่อยากใช้กฎหมายบังคับให้มากจนเกินไป’

พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และหัวหน้าคณะ
รักษาความสงบแห่งชาติ กล่าวในรายการ “ศาสตร์พระราชสู่
การพัฒนาอย่างยั่งยืน” วันศุกร์ที่ 4 สิงหาคม 2560

จากสถานการณ์อุทกภัย เนื่องจากอิทธิพลของมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดปกคลุมทะเลอันดามันและประเทศไทยมีกำลังแรงตลอดสัปดาห์ที่ผ่านมา ได้รับผลกระทบกับมีพายุโซนร้อน “ตาลัส” และ “เชนกา” ได้เคลื่อนเข้าสู่ประเทศไทย ทำให้มีปริมาณน้ำฝนมากกว่าค่าเฉลี่ยในฤดูฝนของแต่ละปี เกิดน้ำไหลหลากและท่วมขังในพื้นที่ 44 จังหวัด “ทั่วประเทศ” ในช่วงที่ผ่านมา มีประชาชนได้รับผลกระทบกว่า 3 แสน 7 หมื่นครัวเรือน หรือราว 1 ล้าน 2 แสนคน ปัจจุบันสถานการณ์ได้คลี่คลายลงแล้ว 34 จังหวัด คงเหลือ 10 จังหวัด ที่ยังประสบปัญหาอุทกภัยอยู่ในขณะนี้

ในการดังกล่าวนี้ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช “สถานายิกา” สภา กษัตริย์ไทย พร้อมทั้งพระบรมวงศานุวงศ์ “ทุกพระองค์” ทรงห่วงใยราษฎรที่ได้รับผลกระทบทั้งในการดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ

โดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้จัดตั้งศูนย์อำนวยความสะดวก “เราทำความดีด้วยหัวใจ หน่วยพระราชทาน และประชาชนจิตอาสา” ทั้งนี้ ก็เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนเป็นการด่วน ณ

พื้นที่ประสบภัย โดยการประกอบอาหารกล่องแจกจ่ายให้กับประชาชน รวมทั้งพระราชทานน้ำดื่ม และสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็น เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนในเบื้องต้น ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ผู้แทนพระองค์ จากสภา กษัตริย์, มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ และมูลนิธิอาสาเพื่อนพึ่ง (ภาฯ) ยามยาก เข็มชูชุดธารน้ำใจ, ถุงยังชีพ และสิ่งของพระราชทานมอบแก่ประชาชนผู้ประสบภัยอย่างต่อเนื่องครบถ้วน รวมทั้งพระราชทานอาหารสด ให้กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์นำไปช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ที่ประสบอุทกภัยอีกด้วย ยังความซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณ และความปลื้มปิติแก่ราษฎรผู้ประสบอุทกภัยเป็นล้นพ้น ขอให้ทุกพระองค์ทรงพระเจริญ

นอกจากนี้ ได้ทรงเน้นเรื่องการนำโครงการพระราชดำริของในหลวงรัชกาลที่ 9 มาสู่การปฏิบัติให้สมบูรณ์ในทุกพื้นที่นะครับ การปลูกหญ้าแฝก การตรวจสอบอ่างเก็บน้ำ เขื่อนกั้นน้ำนะครับ ให้แข็งแรง ซ่อมเสริมสร้างให้รวดเร็วขึ้น หากปัญหาเกิดขึ้น พร้อมทั้งให้ประชาชนได้มีโอกาสร่วมกันดูแล ทางราชการก็ต้องมีการประชาสัมพันธ์โดยเปิดเผยนะครับ ทุกเรื่องให้ชัดเจน อะไรที่ทำได้-ทำไม่ได้ อะไรที่ทำได้-ไม่ไหวจะครับ

ทั้งนี้ เพราะว่าทุกอย่างนั้น เป็นการก่อสร้างมาในอดีตที่ผ่านมาจะครับ บางสถานที่อาจใช้เวลายาวนานมาแล้วจะครับ วันนี้อาจจะไม่ทัน หรือแก้ปัญหาได้ไม่พอเพียงจะครับ เนื่องจากสถานการณ์มันมากเกินไปจนเกินไปจะครับ ก็ขอให้ทุกคนเข้าใจถึงปัญหา หากเป็นภัยธรรมชาติ

ขนาดใหญ่ หรือไม่ใช่สถานการณ์ปกติแล้ว บางอย่างเราก็แก้ไขด้วยการทำโครงการขนาดใหญ่ เช่น โครงการพระราชดำริต่างๆ ให้สมบูรณ์เกิดขึ้น ก็จะได้เกิดความยั่งยืนอีกด้วยนะครับ

ในการนี้ รัฐบาลได้เชิญพระราชาคณะชั้นราชของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อครั้งเกิดอุทกภัยภาคใต้ ที่ผ่านมานะครับ นับเป็น “ศาสตร์พระราช” ใส่เกล้าใส่กระหม่อม เพื่อเป็นแนวทางพระราชทานสำหรับดำเนินการอย่างต่อเนื่องในครั้งนี้ด้วยนะครับ รวมทั้งสาธารณภัยอื่นๆ ที่จะเกิดขึ้นอีกในอนาคต จะมีอยู่หลายเรื่องด้วยกันนะครับ

เรื่องที่ (1) ก็คือ การกระจายความช่วยเหลืออย่างทั่วถึงและทันกาล แม้ในพื้นที่เข้าถึงยากนะครับ ก็มีหลายหน่วยงานที่ต้องพยายามเข้าไปให้ถึงให้ได้ (2) ดำเนินการอย่างเป็นระบบ และมีการบูรณาการกันของทุกหน่วยงาน รวมทั้งภาคเอกชน ทั้งนี้ เพื่อไม่ให้เกิดการซ้ำซ้อน ทั่วถึงนะครับ และ (3) คือ “เตรียมพร้อม” ให้มีการเฝ้าติดตามสถานการณ์ มีระบบการแจ้งเตือนภัย “ล่วงหน้า” และมี “แผนเผชิญเหตุ” ที่สมบูรณ์ในทุกสถานการณ์ รวมทั้งให้มี “แผนการฟื้นฟู” หลังวิกฤตการณ์นั้นๆ อีกด้วย ทั้งนี้ เพื่อเป็นการสร้างความเชื่อมั่นแก่พี่น้องประชาชน และเป็นกำลังใจในการทำงานของทุกหน่วยงาน ผมขอเล่าถึงการดำเนินการของภาครัฐที่ผ่านมาโดยสังเขป เราแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนนะครับ ก็คือ “ก่อน-ระหว่าง-หลัง” การเกิดอุทกภัย หรือภัยพิบัติต่างๆ ก็ตามนะครับ ดังนี้..

“ขั้นก่อน” ก็จะเป็นการติดตาม เฝ้าระวัง และสร้างการรับรู้ให้ประชาชน โดยกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง ร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ที่มีเทคโนโลยีและเครื่องมือมาตรวัด สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล, การประเมินสถานการณ์และพยากรณ์ อันได้แก่ กรมอุตุนิยมวิทยา, กรมชลประทาน, กรมทรัพยากรน้ำ และสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (สสนก.) เป็นต้น

ในการดำเนินการร่วมกันประเมินจุดเสี่ยง และแจ้งเตือนภัย จากน้ำหลาก-ดินโคลนถล่ม-คลื่นลมทะเลรุนแรง เป็นต้น ผ่านช่องทางการสื่อสาร “ทุกรูปแบบ” ทั้งกลไกภาครัฐและผู้นำชุมชนไปจนถึงประชาชน “ทุกครัวเรือน” อย่างต่อเนื่อง เพื่อจะเตรียมการรับมือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนส่วนบุคคล “เบื้องต้น” และปฏิบัติตามคำแนะนำของทางราชการต่อไป รวมทั้ง Infographic โซเชียลมีเดียต่างๆ ของทุกหน่วยงานก็ผลิตขึ้นมานะครับ

เพื่อแนะนำการปฏิบัติของผู้ประสบภัยให้ปลอดภัยและปลอดภัย เช่น การระวังไฟฟ้า-สัตว์เลื้อยคลาน การดูแลยานพาหนะ หาท้องจอดต่างๆ ที่ไหนได้บ้างนะครับ ในขั้นการเตรียมการ การขยับย้าย-การทิ้งขยะ-การรักษาสภาพอนามัย และการป้องกันโรคระบาดต่างๆ เป็นต้น ที่เป็นประโยชน์ ในเรื่องต่างๆ เหล่านี้ผมอยากให้พี่น้องประชาชนได้ติดตามนะครับ นำ “ความรู้” เหล่านั้น ไปใช้เป็นแนวทางปฏิบัติอีกด้วยนะครับ ขอให้ประชาชนรับฟังข่าวสารจากทางราชการให้มาก การแจ้งของกรมอุตุนิยมวิทยา เพื่อทุกคนจะได้เตรียมความพร้อมไว้ล่วงหน้า

สำหรับขั้นตอนที่ 2 คือ **“ขั้นระหว่าง”** ก็ได้แก่ การให้ความช่วยเหลือ ซึ่งดำเนินการบนหลักการสำคัญ ก็คือ จะต้อง “ปฏิบัติโดยทันที” ไม่ต้องรอสั่งการ” นะครับ เป็นอำนาจการตัดสินใจในแต่ละพื้นที่ ซึ่งมอบหมายไปแล้ว อาทิ การระดมทรัพยากร-เครื่องจักรกล, บุคลากร, การจัดกำลังเจ้าหน้าที่, การตั้งศูนย์บรรเทาสาธารณภัย, การอพยพประชาชนมายังพื้นที่ปลอดภัย, การจัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว, การช่วยเหลือเพื่อการดำรงชีพ เช่น แจกจ่ายอาหาร น้ำดื่ม ยารักษาโรค และเครื่องนุ่งห่มเครื่องใช้ที่จำเป็น เพื่อบรรเทาทุกข์ ทั้งทางกายและจิตใจ เหล่านี้เป็นต้น

ทั้งนี้ ให้ทั้งหมดนั้นบรรจุอยู่ใน “แผนเผชิญเหตุ” ที่จะต้องมีการเตรียมการล่วงหน้า แล้วปรับปรุงให้สอดคล้องกับสถานการณ์จริง

นะครับ ที่อาจจะมีการพัฒนาตลอดเวลา ซึ่งในครั้งนี้ผมเห็นว่า “สื่อโซเชียล” จะต้องมีบทบาทอย่างมากนะครับ ในการเผยแพร่ข่าวสารที่มีประโยชน์ต่อผู้ประสบภัย และการทำงานของเจ้าหน้าที่ ผมขอชื่นชมไว้ด้วยนะครับ ณ ที่นี้ แต่สำหรับ “บางข้อมูล” ที่มีการส่งต่อๆ กันไป ซึ่งอาจจะไม่อ้างอิงแหล่งที่มา หรือไม่มีความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล อันนี้ก็ขอให้เฝ้าระวังนะครับ ในเหตุการณ์ในอนาคต ว่าควร “งดส่งต่อ” หรือ “ตรวจสอบความถูกต้อง” เสียก่อนเสมอ

เนื่องจากจะเป็นอุปสรรคในการทำงาน หรือซ้ำเติมสถานการณ์ โดยไม่เจตนาได้ะครับ อยากให้เสนอข่าวให้ประชาชนคลายความตื่นตระหนก แล้วก็ให้ความร่วมมือกับภาครัฐในการแก้ไขปัญหา เป็นกำลังใจเจ้าหน้าที่ที่ต้องทำงานอย่างหนัก ทั้งพลเรือน ตำรวจ ทหาร ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ส่วนการเร่งระบายน้ำออกนอกพื้นที่น้ำท่วมหนัก ผมได้มอบนโยบายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณา “แผนการใช้น้ำ” ในอนาคตด้วย

สุดท้ายคือ **“ขั้นหลัง”** ก็คือ เมื่อสถานการณ์คลี่คลายลง ก็เป็นการปฏิบัติตาม “แผนฟื้นฟู” เพื่อให้พี่น้องประชาชนกลับมาใช้ชีวิตปกติสุขให้ได้โดยเร็วที่สุด เช่น การสำรวจความเสียหาย การซ่อมแซมบ้านเรือน ยานพาหนะ เครื่องมือประกอบอาชีพเกษตรกรรม ประมง ปศุสัตว์ การบูรณะฟื้นฟูสิ่งสาธารณูปโภคพื้นฐาน ถนน รางรถไฟ สนามบิน สะพาน ฝาย ทำนบ อ่างเก็บน้ำ ทางระบายน้ำ และสถานที่ราชการ เป็นต้น

ทั้งนี้ ผมได้สั่งการให้ทุกหน่วยงานได้มีการเร่งสำรวจความเสียหาย “ในโอกาสแรกๆ” นะครับ เพื่อแก้ไขในทันที รวมทั้งสนับสนุนให้ “พลังประชารัฐ” ทั้งในพื้นที่และจังหวัดใกล้เคียง เช่น เอกชน-NGO-อาชีว-จิตอาสาต่างๆ ได้เข้ามาช่วยเหลือประชาชน เสริมหน่วยงานราชการต่างๆ สำหรับพี่น้องประชาชน เกษตรกร และผู้ประกอบการต่างๆ นั้น ที่ประชุมคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติมาตรการช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบอุทกภัย ดังนี้...

1.มาตรการด้านการคลัง อาทิ เงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน, มาตรการช่วยเหลือผู้เช่าที่ดินราชพัสดุที่ประสบอุทกภัยและภัยพิบัติทางธรรมชาติและอื่นๆ เป็นต้น นะครับ

2.มาตรการทางการเงิน อาทิ การให้สินเชื่อเพื่อซ่อมแซมที่อยู่อาศัยที่ได้รับความเสียหาย, การพักชำระหนี้, การผ่อนผันและการประนอมหนี้ รวมถึงการบูรณาการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยการเร่งประสานการชดเชยค่าสินไหมทดแทน กรณีทรัพย์สินที่เอาประกันภัยได้รับความเสียหาย เป็นต้น

3.มาตรการภาษี ได้แก่ การยกเว้นภาษีสำหรับค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมสิ่งของทรัพย์สินยานพาหนะ (รายละเอียดตามหน้าจอนะครับ) ซึ่งโฆษกรัฐบาลได้แถลงข่าวไปแล้ว และการส่งเสริมให้บุคคลธรรมดา บริษัทห้างหุ้นส่วน-นิติบุคคล ได้ร่วมกันบริจาคเงินหรือทรัพย์สิน ผ่าน “กองทุนเงินช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย” สำนักนายกรัฐมนตรีนะ ครับ (รายละเอียดตามหน้าจอ)

โดยในส่วนของรัฐบาลนั้น ได้จัดงาน “ประชารัฐร่วมใจ ใต้ร่มพระบารมี” ณ ดิสนิติโมเตริ์ ทำเนียบรัฐบาล เพื่อเปิดรับบริจาคเงินเข้ากองทุนฯ ดังกล่าว เมื่อช่วงเย็นวันนี้อยู่ด้วยครับ และ (4) “โครงการสินเชื่อฟื้นฟู SMEs จากอุทกภัยและภัยพิบัติ ปี 2560” ของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ธพว.) รายละเอียดไม่เกิน 15 ล้านบาท อีกด้วยนะครับ

ทั้งนี้ ผมอยากให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำงานเชิงรุก โดยสร้างกลไกในการทำงานเพิ่มเติม เฉพาะกิจ เฉพาะกาล **“แบบเดินเข้าไปหา และให้บริการ”** พี่น้องประชาชน เกษตรกร และผู้ประกอบการ ให้ได้

รับความสะดวกที่สุดจนกระทั่ง ให้รู้ช่องทางที่จะเข้ามาติดต่อกัน โดย เฉพาะช่วงนี้ ในช่วงที่ทุกคนเพิ่งผ่านความยากลำบากในชีวิตมาด้วยกัน นะครับ

สำหรับในการลงพื้นที่ของผม เพื่อให้กำลังใจพี่น้องผู้ประสบภัย และให้กำลังใจเจ้าหน้าที่ ณ จังหวัดสกลนคร ที่ผ่านมานั้น ผมดีใจที่ได้ เห็นรอยยิ้ม เป็นรอยยิ้มที่ยิ้มสู้และครับ ของพี่น้องประชาชนหลังจากที่ ทุกคนได้ผ่านประสบการณ์ที่ทุกข์ยากมาจนกระทั่ง อย่างต่อเนื่อง แต่ก็ไม่ เสียกำลังใจนะครับ ขอชื่นชมเจ้าหน้าที่ จิตอาสา และทุกภาคส่วน ที่ได้ ร่วมกันทำงาน เพื่อ “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” ให้กับพี่น้องประชาชน และ อยากจะขอให้ทุกคนร่วมมือร่วมใจกันในการแก้ไขปัญหาต่างๆ เรื่องและ ทุกอย่าง ให้ประสบผลสำเร็จ และผ่านพ้นไปด้วยดีนะครับ เพื่อพร้อมใจ กัน “เดินหน้าประเทศไทย” ของเรต่อไป

พี่น้องประชาชนที่รักครับ, สำหรับเส้นทางเดินหน้าประเทศไทย ตาม Road map ของ คสช.นั้น ในห้วงสัปดาห์ที่ผ่านมา เรียกได้ว่า มี “ก้าวอย่าง” ที่สำคัญ นับตั้งแต่รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้ผ่านการ “ลง ประชามติ” และสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานรัฐธรรมนูญ แก่ ปวงชนชาวไทย บัดนี้ พ.ร.บ.การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.2560 และ พ.ร.บ.แผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ.2560 มีผล บังคับใช้แล้วนะครับ

ซึ่งย่อมเป็นการสร้างความมั่นใจให้กับชาวไทยทั้งชาติ และชาว โลกได้เห็นพัฒนาการที่ดีของเรา สิ่งกำลังจะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้ ก็คือ การตั้ง “คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ” และ “คณะกรรมการปฏิรูป” ในแต่ละด้าน เพื่อเข้ามาดำเนินการจัดทำร่างแผนการปฏิรูปประเทศ และปฏิรูปด้านอื่นตามที่คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติมอบหมาย ทั้งนี้ ด้วย “เวลาอันเป็นข้อจำกัด” ในการทำงานดังกล่าว

ดังนั้น เพื่อความรอบคอบ รัฐบาลและ คสช.ก็ได้มีการเตรียม การล่วงหน้า ในส่วนที่สามารถดำเนินการได้เนะครับ สำหรับการบรรลุ ผลสำเร็จ ตามที่พวกเราทุกคนคาดหวัง โดยที่ผ่านมามีสนับสนุนการ ทำงานของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) สภาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.) สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) คณะกรรมการบริหารราชการ แผ่นดินตามกรอบการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้าง ความสามัคคีปรองดอง (ป.ย.ป.)

รวมทั้งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ (สศช.) ได้ทำการศึกษา รับฟังความเห็น และทำข้อเสนอแนะ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปประเทศต่างๆ ไว้ สำหรับเป็นข้อมูลพื้นฐานใน การทำงานต่อเนื่องของคณะกรรมการ “ใหม่” ดังกล่าว ทั้ง 2 คณะ ตาม รัฐธรรมนูญฉบับนี้ วันนี้เราทำการปฏิรูประยะที่ 1 ไปแล้วนะครับ ซึ่ง เป็นรายละเอียดปลีกย่อยข้างล่าง ที่จะต้องทำให้สมบูรณ์เสียก่อนนะครับ ถึงจะไปแก้ปัญหายุ่งยากเรื่องใหญ่ๆ ได้

สิ่งที่ผมเห็นว่ามีส่วนสำคัญอย่างมากในการปฏิรูปก็มีอยู่ 2 ประ การ นะครับ ก็คือ

(1) การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนทุกสาขาอาชีพ ทุกเพศ ทุก วัย ในฐานะที่เป็น “เจ้าของประเทศ” เป็นผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด นะครับ ผมก็อยากจะให้ “ผู้อาวุโส” ได้ใช้ประสบการณ์และวิสัยทัศน์ ร่วมกับ “คนรุ่นใหม่” ให้ได้ใช้ความริเริ่ม สร้างสรรค์ และพลังอัน บริสุทธิ์ ได้ร่วมกันสร้างอนาคตของประเทศ เพื่อลูกหลานไทยในอนาคต นะครับ เราต้องฟังคนรุ่นใหม่ด้วย โดยช่องทางการมีส่วนร่วม และรับ ฟังความคิดเห็นนั้น จะต้องเปิดกว้างและทั่วถึง ทั้งกลไกปกติของภาครัฐ ช่องทางการสื่อสารต่างๆ รวมทั้งสื่อออนไลน์ เพื่อจะเปิดโอกาสให้ “ทุก คน” ได้มีส่วนร่วม ก็ขอให้ติดตามข่าวสารอย่างต่อเนื่อง โดยกรรมการ

ทุกท่านต้องมีคุณสมบัติเป็นทั้งนักคิด นักวิชาการ และจะต้องเป็นนัก ปฏิบัติด้วยนะครับ เพราะปัญหาอยู่กับการขับเคลื่อน แล้วความขัดแย้ง หลากอย่างนะครับ ความเห็นต่าง บางอย่างก็ยากนะครับ มากเกินไปที่ ทุกคนจะเข้าใจได้

ทุกอย่างเหล่านี้จะเป็นปัญหาทำให้การปฏิรูปของเราไม่สำเร็จนะ ครับ ที่ผ่านมาก็มีหลายอย่างที่สำเร็จไปแล้วนะครับ ในรายละเอียดปลีก ย่อยใหญ่ๆ น่าจะยังมองดูว่ายังช้าอยู่ แต่ทุกอย่างจะต้องแก้จากเล็กนะ ครับ ถึงจะไปแก้ใหญ่ๆ ได้ ถ้าเราคิดจะทำอันใหญ่โดยไม่แก้เล็ก ข้าง ล่างไปไม่ได้หรอกครับ เพราะเป็นกิจกรรมร่วมกันทั้งหมด ยึดโยงด้วยกัน นะครับ

เรื่องที่ 2 การจัดทำและการบังคับใช้กฎหมาย ที่คงไม่เป็น เพียงแค่พื้นฐานของการปฏิรูปประเทศนะครับ ยังเป็นการสร้างความ ปรองดองของคนในชาติอีกด้วย ทุกคนมาอยู่ภายใต้กฎหมายอันเดียวกัน เคารพกฎหมายนะครับ การบังคับใช้กฎหมายอย่างเท่าเทียม เป็นธรรม เพราะว่าถ้าไม่มีมีการละเมิดกฎหมาย มีการละเมิดสิทธิผู้อื่น ก็จะไม่มีความขัดแย้งนะครับ เจ้าหน้าที่ก็ไม่เสียหาย ประชาชนก็ไม่เดือดร้อน

ประเทศก็มีเสถียรภาพ และก็จะพร้อมสำหรับการพัฒนา แล้วก็ เดินหน้าไปสู่การปฏิรูปในทุกๆ เรื่องที่กล่าวมาแล้วนะครับ อย่างไรก็ตาม การปฏิรูปที่ต้องเปลี่ยนแปลงครบวงจร จะยังเกิดปัญหาย่อยๆ กับผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียทั้งหมด ทำให้เดินไปได้ช้า ผมเองไม่อยากใช้กฎหมายบังคับให้ มากจนเกินไปนะครับ เพียงแต่ขอความเข้าใจ ขอความร่วมมือเนะครับ ว่าเราจะต้องทำอะไรร่วมกันบ้าง

ที่ผ่านมานั้น รัฐบาลและ คสช.ก็ได้ให้ความสำคัญกับ “กฎหมาย และกระบวนการยุติธรรม” มาโดยตลอด เนื่องจากผมเห็นว่า นอกจากจะ เป็นการสร้าง “นิติรัฐ นิติธรรม” ในสังคมไทยแล้ว ก็ยังเป็นรากฐาน สำคัญของการปกครอง “ระบอบประชาธิปไตย” ซึ่งทุกคนต้องเคารพ กฎหมายเนะครับ และยึดมั่นใน “ทั้ง 3 อำนาจอธิปไตย” คือ อำนาจอธิปไตย นิติบัญญัติ อำนาจบริหาร และอำนาจตุลาการ ที่สามารถตรวจสอบ ถ่วงดุลกัน และเป็นอิสระ ไม่ก้าวล่วงอำนาจซึ่งกันและกัน

ยกตัวอย่าง “การผลักดันกฎหมายใหม่” ที่จำเป็นต้องการแก้ ปัญหาความเดือดร้อนและลดความเหลื่อมล้ำของประชาชน การปรับ บปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของหน่วยงานราชการ การปฏิบัติ ตามสนธิสัญญาและความตกลงระหว่างประเทศ รวมทั้งเป็นเครื่องมือ ในการปฏิรูปประเทศอีกด้วย ปัจจุบันมีผลบังคับใช้แล้วเกือบ 200 ฉบับ เนะครับ ภายในเวลา 2 ปี เหลือแล้วเราทำ “ต่อปี” มากกว่าช่วง 7 ปีก่อน ที่ คสช.เข้ามาบริหารประเทศเนะครับ ถึง 7 เท่าตัว

สำหรับตัวอย่าง “การปฏิรูปประเทศ” ในกรอบเล็ก ก่อนที่จะ มี “คณะกรรมการปฏิรูป” ตามรัฐธรรมนูญใหม่ ซึ่งจะเป็นการปฏิรูปใน กรอบใหญ่ ต่อไปนั้นรัฐบาลได้ดำเนินการในหลายส่วน เท่าที่จะทำได้เนะ ครับ จากข้อเสนอแนะของทั้ง สปท. และ สปช.เนะครับ ที่ผ่านมาโดย ทำในทันทีเนะครับ รับฟังความคิดเห็นจากที่อื่นด้วย อาทิเช่น การปรับ เปลี่ยนการเกษตรในจังหวัดสระแก้ว ซึ่งเป็นจังหวัดเดียวที่ประกาศภัย แล้งกว่า 100,000 ไร่ เป็นจังหวัดที่ใกล้ชายแดน เป็นพื้นที่ราบๆ ไม่มี แหล่งน้ำบนเขา ไม่มีแม่น้ำสายใหญ่ไหลผ่าน ทำการเกษตรโดยอาศัยน้ำ ฝนเท่านั้น

ถ้าฝนไม่ตก ก็ไม่มีน้ำ แล้วเราจะเอาน้ำจากที่ไหน เจาะบาดาล ก็เจาะไม่ได้มากนัก บางพื้นที่ก็ไม่มีเลยเนะครับ สร้างคลองชลประทาน ได้ก็ไม่คุ้มค่า ผลผลิตข้าวเพียง 380 กิโลกรัมต่อไร่/ต่อปี ในขณะที่ ผลผลิตข้าวในภาคกลาง เช่น ชัยนาท 700 ถึง 800 กิโลกรัมต่อไร่/ต่อปี “ฤดูกลาง” ไม่ใช่ต่อปีเนะครับ ซึ่งคุ้มค่ากว่ากันมากมาย เมื่อใช้ Agri map

สำรวจแล้วพบว่า ทั้งน้ำ ดิน อากาศ รวมทั้งตลาด ก็ไม่เหมาะที่จะไปปลูกพืชอย่างอื่นเพราะไม่มีน้ำ

จึงเป็นที่มา “โครงการโคบาลบูรพา” ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งเป็นการเลี้ยงปลุสสัตว์ ด้วยที่ตั้งจังหวัดสระแก้วอยู่ใกล้ชายแดนเชื่อมต่อแหลมฉะเชิงเทรา เชื่อมต่อกับกรุงเทพฯ คล้ายๆ กับฟาร์มโชคชัย ปากช่อง โคราช

นอกจากนี้ ตลาดปลุสสัตว์บ้านเรายังขาดแคลนอีกมาก เพราะเมื่อ 10 ปีก่อน เรามีโคเหลืออยู่ 8 ล้านตัว ปัจจุบันลดลง เหลือเพียง 4 ล้านตัว และหากไม่ได้เลี้ยงเพิ่มก็จะเป็นปัญหา แต่ก็อาศัยซื้อมาเพิ่ม ตลาดโคเนื้อจึงขาดแคลน

ฉะนั้น แนวคิด “โคบาลบูรพา” นี้ ก็จะมี 3 กิจกรรมสำคัญ คือ

(1) ธนาคารโคเนื้อ ที่ไม่ใช่ให้กู้ยืมเงิน แต่เป็นการให้ยืมโคเนื้อ “ตัวผู้-ตัวเมีย” เลี้ยงเป็นคู่ ประมาณครึ่งปีออกลูกมา ก็ทยอยใช้หนี้เป็นลูกวัว สำหรับเกษตรกรรายอื่น เอาไปเลี้ยงบ้าง (2) การลดพื้นที่การทำนาข้าวแล้วหันมาปลูกพืชอาหารโคเนื้อแทน เช่น หญ้า - ข้าวโพด - มันสำปะหลัง โดยทยอยลดพื้นที่

สมมุติว่าเดิมทำนาทำนาไม่ได้ผล 15 ไร่ ก็มาทำฟาร์มโคเนื้อ โดยลดการทำนาลงเป็นละ 5 ไร่ มาปลูกข้าวโพดเพียง 3 ไร่ ก็จะลดพื้นที่การทำนาที่ไม่คุ้มค่าได้ 100% และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เหมาะสม ซึ่งให้ผลกำไรที่ดีกว่า เช่น ด้วยการเลี้ยงโคเนื้อและทุ่งหญ้า - ไร่ข้าวโพด เป็นต้น

และ (3) การรวมกลุ่ม “เกษตรกรแปลงใหญ่” ทำปลุสสัตว์ร่วมกัน ซึ่งจะช่วยลดต้นทุนการผลิต ทั้งการหาซื้อเมล็ดพันธุ์และการเช่าเครื่องจักรกล อีกทั้งช่วยส่งเสริมความเข้มแข็งภายในกลุ่ม มีอำนาจต่อรอง มีพลังในการริเริ่มทำสิ่งใหม่ๆ ยั่งยืน

ปัจจุบัน มีเกษตรกรผ่านการคัดเลือกเพื่อเข้าร่วมโครงการแล้ว 6,100 ราย ปรับเปลี่ยนการเกษตรแล้ว 30,000 ไร่ จาก 100,000 ไร่ เพื่อจะปลูกพืชอาหารสัตว์ และในเดือนตุลาคมนี้ จะมีการมอบโคเนื้อและแพะ ให้เกษตรกรที่สมัครใจเข้าร่วมในโครงการด้วยนะครับ ในอนาคตจังหวัดสระแก้วก็จะกลายเป็น “เมืองโคเนื้อ” หรือ “โคบาลบูรพา”

ส่วนพื้นที่แล้งซ้ำซาก 1 แสนไร่ ก็จะเป็นทุ่งหญ้าขนาดใหญ่ หามาทำให้เขาใช้เป็นแหล่งท่องเที่ยวก็ได้ และรัฐบาลไม่ต้องหวานเงินแก้ปัญหาภัยแล้งให้ชาวนาจังหวัดสระแก้วอีกต่อไป ถ้าเป็นไปได้ตามนั้นนะครับ เราจะประหยัดได้อีกไม่รู้เท่าไร คงต้องอาศัยเวลาบ้าง แต่จะแก้ปัญหาได้อย่างยั่งยืน

ไม่ต้องมีการประท้วง ไม่ต้องมีการซื้อเสียง ไม่มีการทำประชานิยม ที่ไม่เป็นประโยชน์ ให้รัฐบาลเอาเวลาไปแก้ปัญหาอย่างอื่นที่ยากกว่านี้ดีกว่าครับ

พี่น้องประชาชนทุกท่านครับ การช่วยเหลือและสนับสนุนพี่น้องเกษตรกรให้มีรายได้ที่มั่นคง ยั่งยืน เป็นเรื่องสำคัญเร่งด่วนมาในทุกยุคทุกสมัย

รัฐบาลนี้และ คสช.ก็เช่นกันครับ ด้วยความเชื่อที่ว่า การกระจายรายได้อย่างทั่วถึง การลดความเหลื่อมล้ำของพี่น้องประชาชนจะทำให้ประเทศสามารถเติบโตได้อย่างยั่งยืน มีความสงบสุข มั่นคงครับ

พี่น้องประชาชนครับ เมื่อเราพูดถึงภาคเกษตร เรากำลังหมายถึง “ภาคการผลิต” ที่สำคัญของประเทศ ที่คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 8 ของรายได้รวมทั้งหมดของประเทศ ซึ่งเรากำลังหมายถึงพี่น้องเกษตรกรที่มีถึง 25.07 ล้านคน หรือ ร้อยละ 38.14 ของประชากรไทย ซึ่งที่ผ่านมาภาคเกษตรของไทยต้องเผชิญกับปัญหาต่างๆ มากมาย ทั้งเรื่องดิน ฟ้า อากาศ และความผันผวนของราคาพืชผลต่างๆ ทำให้พี่น้องเกษตรกร รวมทั้งเศรษฐกิจของประเทศมีรายได้ที่ยังไม่มั่นคงนัก

นอกจากนั้น โลกเปลี่ยนแปลงไปอีกมาก ทั้งด้านเศรษฐกิจ ที่เศรษฐกิจโลกฟื้นตัวช้า ด้านสังคม ที่เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทมากขึ้น ในการดำรงชีวิตและการผลิต รวมถึงด้านสิ่งแวดล้อม ที่ได้รับผลอย่างมากจากภาวะโลกร้อน

อีกประเด็นการเปลี่ยนแปลงสำคัญ ก็คือการที่ประชากรในภาคเกษตรมีแนวโน้มเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุมากขึ้นทุกปี โดยพบว่าสมาชิกครัวเรือนเกษตรกรที่อายุมากกว่า 64 ปีขึ้นไป เคยอยู่ร้อยละ 7 ในช่วงปี 2540-2544 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 11 แล้วในปี 2555-2559 ถ้าวัดกันที่อายุเฉลี่ย พบว่าเกษตรกรไทยมีอายุเฉลี่ยที่ 58 ปี เทียบกับเวียดนามมีเกษตรกรที่มีอายุเฉลี่ยเพียง 39 ปี

ปัญหาเหล่านี้ส่งผลให้แรงงานในภาคเกษตรของไทยลดลงมาก อีกทั้งลูกหลานในภาคเกษตรเองก็อาจจะไม่สนใจที่จะมาทำอาชีพเกษตรกรเหมือนพ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย แต่สนใจที่จะทำงานในภาคอุตสาหกรรมหรือภาคท่องเที่ยวบริการแทน

โดยเฉพาะภาคการบริการ เช่น การค้าขาย โรงแรม ภัตตาคาร ที่เห็นว่ามีแรงงานเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งปัญหาแรงงานลดลงนี้ จะทำให้ศักยภาพการผลิตและความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตรไทยปรับลดลงต่อเนื่อง ดังนั้น เราคงไม่สามารถแก้ไขปัญหานี้ได้ด้วยมาตรการระยะสั้นอีกต่อไป โดยการช่วยเหลือเยียวยารายได้ของพี่น้องเกษตรกรแต่เพียงอย่างเดียว เราต้องคำนึงถึง “การสร้างภูมิคุ้มกัน” ระยะยาวเพื่อให้เกษตรกรสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงที่กำลังถาโถมเข้ามารอบด้านได้ด้วย

ทางที่ดีที่สุด ก็คือ “การพัฒนาคนในภาคเกษตร” ให้เข้มแข็ง ให้มีคุณภาพ มีความรู้รอบตัวรอบด้านมากขึ้น มีทักษะที่เหมาะสม ทำด้วยใจรักนะครับ พี่น้องเกษตรกรสามารถใช้ข้อมูลข่าวสาร ด้านการผลิต ราคา และสภาพตลาด เป็นเครื่องมือเข้ามาช่วยได้ เข้ามาเสริมการทำธุรกิจให้ได้มากขึ้น อีกทั้งยังต้องมีการสร้างค่านิยม เพื่อให้ประชาชนเห็นคุณค่าของอาชีพเกษตรกรรม รัฐเองก็ต้องเข้าไปเสริมในเรื่องการสนับสนุนองค์ความรู้ การใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมในการผลิตด้วย

พี่น้องประชาชนครับ อนาคตของประเทศไทยในอีก 20 ปีข้างหน้า และต่อๆ ไป เราจะต้องการ “นวัตกรรม” ของเราเอง แทนการพึ่งพา หรือการจัดซื้อนวัตกรรมของต่างชาติมาใช้ ซึ่งจะทำให้เราไม่มีวันที่จะเข้มแข็งได้ หรือเราก็ไม่มีขีดความสามารถในการแข่งขันขึ้นมาได้

ทั้งนี้ การริเริ่มสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ นั้น ผมอยากให้เริ่มจากเรื่องง่ายๆ จากวิถีชีวิต จากปัญหาที่เราต้องประสบอยู่ทุกวัน แต่สามารถแก้ไขได้ด้วยนวัตกรรมของเราเอง ของคนไทย ที่จะสามารถแก้ปัญหาที่ยั่งยืนได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่มีรายได้น้อยนะครับ เขาไม่มีกำลังทรัพย์ที่จะไปซื้อหาอะไรได้มากนัก ช่วยเขาดูตรงนั้น คิดค้นสิ่งต่างๆ เหล่านี้มาที่มันจะประหยัดค่าใช้จ่ายลง อาทิ เครื่องมือเครื่องมืออะไรต่างๆ ที่เราทำได้ ราคาถูกลงเหล่านี้ เราต้องเร่งการพัฒนาวิจัยออกมาให้ได้นะครับ แล้วก็จะใช้เป็นจำนวนมากได้ด้วย ทุกพื้นที่

ในโอกาสสมทวมงคล เฉลิมพระชนมพรรษา 85 พรรษา 12 สิงหาคม 2560 มุลินีสิวนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ ร่วมกับ 25 องค์การ ที่ดำเนินโครงการสนองพระราชดำริ ในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จะจัดงาน “สืบสานพระไม้มิ่ง เทิดไท้บรมราชินีนาถ” ครั้งที่ 11 ขึ้น ภายใต้แนวคิด “ด้วยพระเมตตาตั้งสายธาร” ระหว่างวันที่ 9-14 สิงหาคมคนี้ ณ สวนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ ทั้งนี้ เพื่อให้ประชาชนทั่วไปได้ตระหนักถึงพระราชกรณียกิจ ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางชีวภาพที่เป็นพื้นฐานสำคัญของการดำรงชีวิต ล้วนเพื่อประโยชน์สุขแก่ปวงชนมาอย่างต่อเนื่องยาว

นาน จนเป็นที่ประจักษ์แก่สาธารณชน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

โดยได้รับการถวายพระราชสมัญญานาม “พระมารดาแห่งการคุ้มครองความหลากหลายทางชีวภาพ” ดังนั้น ผมขอเชิญชวนพวกเรา “ทุกคน” ร่วมเป็นส่วนหนึ่ง ในการสืบสานพระราชปณิธานด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้วยการไปร่วมในงานดังกล่าว

หรือการใช้ชีวิตประจำวันของเราจะครับ นอกจากนี้ ผมขอเชิญชวนปวงชนชาวไทย ร่วมใน “โครงการประชารัฐร่วมใจปลูกต้นไม้ให้แผ่นดิน” บนพื้นที่ของท่าน ไม่ว่าจะเป็นพื้นที่สาธารณะ - พื้นที่ป่า - พื้นที่รัฐ ที่ทางราชการกำหนด

โดยเริ่มดำเนินการพร้อมกัน “ทั้งประเทศ” ในวันที่ 7 สิงหาคม และเรื่อยไปจนถึง 30 กันยายนนี้ ทั้งนี้ เพื่อจะเป็นการรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ 9

รวมทั้งรณรงค์ ส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน ได้ร่วมกันปลูกต้นไม้ เพื่อจะเป็นการเสริมสร้างความรัก ความสามัคคี และร่วมกันกระทำความดีให้กับประเทศชาติ ที่สำคัญก็เป็นการปลูกฝังจิตสำนึกในการอนุรักษ์ต้นไม้ และทรัพยากรป่าไม้ให้แก่ชนรุ่นหลัง ผมอยากให้ทุกคนที่ร่วมในกิจกรรมปลูกต้นไม้ได้ภาคภูมิใจในการที่จะรดน้ำ พรวนดิน บำรุงรักษา ดูแล “ต้นไม้ของท่าน” ให้เติบโตอย่างมั่นคง แดกกิ่งก้านสาขาให้ความร่มเย็น เปรียบเสมือนกับสิ่งที่เรากำลังทำร่วมกันในวันนี้ ทั้งนี้ก็เพื่อความ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ของประเทศชาติ และลูกหลานไทยในอนาคตนะครับ ร่วมกันทำถวายสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบันด้วยนะครับ ขอให้ทุกคนร่วมมือ - ร่วมใจกัน และตั้งใจทำหน้าที่ของตน “ให้ดีที่สุด”.